

MYŚL NARODOWA

TYGODNIK POŚWIĘCONY
KULTURZE TWÓRCZOŚCI POLSKIEJ

ROK 1930

TOM PIERWSZY

Nr 1 — 26

Biblioteka Jagiellońska

1003238913

WARSZAWA — 1930

REDAKTOR NACZELNY I WYDAWCA: — Z. WASILEWSKI

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY: — J. REMBIELIŃSKI

SKŁAD GŁÓWNY: AL. JEROZOLIMSKIE 17. TEL. 12-90

107426

III

SPIS RZECZY

ARTYKUŁY WSTĘPNE

	Str.		Str.
Rok ewakuacji Nadrenji, p. S. Kozickiego	1	Niemcy w województwach zachodnich, p. B. Wasiutyńskiego	115 i 131
Francja i Polska, p. S. Strońskiego	17	Religja w szkołach faszystowskich, p. M. W.	139
Narodowe—państwowe, p. J. RembIELIŃskiego	33	Organizacja pomocy naukowej w Japonji, p. W. Folkierskiego	155
Obowiązek zwycięzców, p. W. Konopczyńskiego	49	Uwagi o rozbrojeniach morskich, p. Advr	163
Błędna polityka, p. S. Kozickiego	65	W obronie prawdy, Testis.	187
Poszerzenie ojczyzny, p. J. RembIELIŃskiego	81	Kwestja niepodległości Indyj, p. F. Machalskiego	195
Strzały w próżnię, p. S. Stahla	97	Wśród przesilenia	201
Dyktatura w Hiszpanji, p. S. Kozickiego	113	Reforma polityczna w Europie, p. Z. Żółtowska	210
Plebiscytowy wybór prezydenta, p. St. L-skiego.	129	Bękarci Stańczyka, p. K. M. Morawskiego	226
Gdzie obowiązek, p. J. RembIELIŃskiego.	145	Jak zagarnia się państwa, p. Intuitusa	234
Wychowanie państwowe, p. L. Jaxę-Bykowskiego	161	W odpowiedzi na wątpliwości, p. S. Grabskiego	243
Państwo narodowe, p. J. RembIELIŃskiego	177	Snop światła.	250
Francja i Włochy, p. S. Kozickiego	193	Pojęcie reformy rolnej, p. I. Korolca	262
Niżej poziomu polityki, p. J. RembIELIŃskiego	209	Drobiazgi amerykańskie, p. Z. Raczkowskiego	276
Złowrogie plany, p. Z. Raczkowskiego	225	Nieokrzesani, ale tylko bałamutni, p. S. Strońskiego	290
Wobec nowych zadań, p. S. Kozickiego.	241	Ideowe podstawy pracy społecznej, p. L. Halbana	292 i 308
Pożytek, p. S. Strońskiego.	257	Rosja sowiecka widziana przez Włocha, p. D'Armili'ego	298
Jeszcze o „Państwie narodowym“, p. J. RembIELIŃskiego	273	Foch o bezpieczeństwie Europy, p. P.	306
Znamienny wypadek, p. Z. W.	289	Otchłań i komiwojażer, p. S. Szczutowskiego.	323
O program zachodni, p. S. Kozickiego	305	Bajeczne karjery, p. K. M. Morawskiego	327
Ostrzeżenie śląskie.	321	Żydzi we Włoszech, p. D'Armili'ego	330
Polska, Niemcy i Paneuropa, p. S. Kozickiego	337	Stulecie polityki kolonialnej Francji, p. T. P.	338
Poezja Kochanowskiego, p. S. Windakiewicza	353	Quousque tandem, p. Simplexa	370 i 388
Twórczość i naśladownictwo, p. R. Rybarskiego	369	L. Trocki, p. Viatora.	387
Cerkiew w Polsce, p. S. Strońskiego.	385	Najnowsze prądy w polityce angielskiej, p. Advr	403
Niepokój, p. S. Kozickiego	401		

POLITYKA I SPRAWY SPOŁECZNE

Prawda o t. zw. polskim kościele narodowym w Ameryce, p. N. N.	2
Dookoła sprawy palestyńskiej, p. M. W.	10
Wódz Indyj współczesnych, p. F. Machalskiego	19
W pogoni za ideałem, p. T. Bieleckiego.	27
Przyłączenie czy podział Austrii, p. S. Kozickiego.	34
Nowoczesna przemiana społeczna, p. L-skiego	35
Mocarstwo na bałające, p. W. J. C.	51
O Polakach na bliskim wschodzie, p. W. Folkierskiego	54
Go-min-dan, p. W. Pelca	58
W wielkim mocarstwie mała Polska, p. S. Szczutowskiego	66
O zakasanych rękawach. — Rewolucja moralności.	74
Rocznica odzyskania morza	106

WYCHOWANIE NARODOWE

Urabianie historii, p. S. Ż.	10
Wymagania, p. J. Z.	42
P. Utta o strajku szkolnym, p. J. B.	59
Z naszej propagandy oświatowej, p. F. Józefowicza	75
Niemczyzna w naszym szkolnictwie, p. Romanistę,	91
Nowy program historii, p. S. Ż.	107
Gospodarz i ekonom, p. W. Jaworskiego	123
Zrąb, p. W. Zawadzkiego	140
Propaganda pacyfizmu w wychowaniu, p. J. Hajewicza.	156, 170, 188 i 202
Szkolenie obywateli, p. J. Zamorskiego	235
Także oświata dorosłych, p. W. Dąbrowskiego	251

O poznanie duszy narodu, p. Z. Janickiego	267
Dar narodowy 3 maja, p. W. Jaworskiego	283
Agitacja antypolska w geografji niemieckiej, p. Z. P.	299 i 314
Absolwenci szkół powszechnych, p. J. Kor- neckiego	331
Uwagi z powodu wyniku promowania uczniów p. J. Korneckiego	346 i 379
Zażydzenie pedagogiki, p. St. Piątka	407

NA WIDOWNI

przez Zygmunta Wasilewskiego

Stanowisko „Myśli Narodowej”	9
Warszawa i jej potrzeby	26
Rozkład moralny idzie z góry	41
Walka o podstawy chrześcijańskie w wycho- waniu	57
Inteligencja, lud i genjusz narodu	73
O ideę pracy i cel życia	90
O wznoszeniu pomników	105
Walka państwa ze społeczeństwem	122
Wisła i jej rola cywilizacyjna	138
Instytut badań Europy wschodniej i fabryko- wanie narodów	154
Geografja i etnografja duszy polskiej	169
Szczepienie mesjanizmu w szkole	186
Roman Dmowski o początku Europy	200
O celach przewrotu majowego 1926	217
O nowy pogląd na poezję i życie	233
Człowiek — żywy krzyż	249
Egzamin polityczny „sanacji”	266
Rzecz o sercu jako centrali	281
Rzecz o modelach wychowania	297
Dziesiąta rocznica wyprawy kijowskiej	313
W trzydziestolecie Przybyszewszczyzny	345
Wartości Jana Kochanowskiego	365
Idea teatru Narodowego	377
Jan Kochanowski i Warszawa	393

NAUKA, HISTORJA I FILOZOFJA

Literatura a filozofja, p. S. Cywińskiego	6 i 21
Racjonalne — irracjonalne, p. K. L. Koniń- skiego	69, 86 i 98
Myśl polityczna J. L. Popławskiego. O pojmo- waniu Polski p. I. Kozińskiego	83
Z minionych lat (Z. Dębickiego), p. W. Jabło- nowskiego	88
Odczyt prof. Tymienieckiego (Sprawozdanie)	218
Odczyt prof. J. Czekanowskiego (Sprawozdanie)	251
Nowe książki prof. Z. Wojciechowskiego, p. A. Wysockiego	268
Tło polityczne renesansu włoskiego, p. F. Ko- necznego	327
Epizod z dziejów zbliżenia francusko-polskie- go, p. W. Folkierskiego	362

HISTORJA LITERATURY I KRYTYKA

Augurowie genewscy, p. P.	11
Z filozofji sztuki, p. L. Konopackiego	28
Z pamiętek po Sienkiewiczu:	
1. Orędzie w sprawie polskiej, p. J. Bir- kenmajera	37
2. Z zapomnianych aforyzmów, p. I. Chrz- nowskiego	39
Ujejski o Ksawerze Deibel, p. M. Wolską	39
Lenin, p. W. J.	59

Gdzie zysk? — p. M. Wolską	71
Abel. Rzecz o Bandrowskim Jerzym, p. A. No- waczyńskiego	101
Ziemia i poeci, p. L. Konopackiego	118
Ognik topielczy, p. S. Pieńkowskiego	136
O różnych fazach polskiej kultury, p. S. Cy- wińskiego	146
Trofologia, p. S. Pieńkowskiego	148
Stanisław Herakljusz Lubomirski, p. I. Chrz- nowskiego	150
Z dziejów natury w kulturze, p. L. Kono- packiego	165
Nauka obywatelska, p. R.	172
Hilary Belloc, p. W. Tarnawskiego	180
Mój życiorys poetycki, p. S. Miłaszew- skiego	184 i 197
Dziesięciolecie prasy polskiej, p. A. Wysockiego	203
O Mickiewiczu i Towiańskim, tudzież o bron- zownikach i bronzoburcy, p. S. Pigońia 214, 230, 246 i 264	264
James Joyce, p. Z. Grabowskiego	219
Skatalogowany entuzjazm, p. J. E. Skińskiego	228
O Chestertonie i Magji, p. S. Czajkowskiego	236
Dwutysiąclecie Wergiljusza, p. W. Folkier- skiego	245
Prawdziwi uczniowie J. L. Popławskiego, p. I. Kozińskiego	259
Tołstoj — Sienkiewicz — Ałdanow, p. T. Parni- ckiego	277
Nowa książka o Warszawie, p. G.	284
„Rejtan“ Brończyka, p. Z. O.	284
Czy pamiętka sienkiewiczowska? — p. J. Bir- kenmajera	295
Przegląd humanistyczny, p. J. B.	300
Dramat o Makrynie Mieczysławskiej, p. J. Bir- kenmajera	311
Arcydzieła, natchnienie i pierwiastek twórczy, p. F. Chwaliboga	340
Książka o Walterze Paterze, p. J. Birken- majera	347
Centrum polszczyzny, p. S. Cywińskiego	355
Przyroda, jako źródło dorej myśli Jana z Czar- nolasu, p. J. Eismonda	358
O sonetach Jana z Czarnolasu, p. J. Birken- majera	360
Wspomnienia czarnoleskie, p. S. Miłaszew- skiego	363
Na pokładzie „Kentucky”, p. J. Rembielińskiego	364
Nowa książka o Kochanowskim, p. R. Bergela	366
Polskie przekłady Wergiljusza, p. J. Birken- majera	373
Zjazd im. Kochanowskiego	328 i 395
Kochanowski jako artysta, p. Z. Szmydtową	390
Zjazd polonistów	394
Nieznane listy Elizy Orzeszkowej	405

POEZJE

Przysięga, p. M. Staudyngera	8
Bal w obłokach, p. S. Miłaszewskiego	25
Hymn do ziemi, p. M. Pawlikowskiego	40
List, p. S. Bąkowskiego	72
Z cyklu „Wiersze leśne”, p. J. Ejsmonda	104
Wiersze, p. J. E. Skińskiego	121
Hymn do gwiazd, p. S. Bąkowskiego	153
Spadające gwiazdy, p. A. Chojeckiego	199
Ze starszej Eddy, przekład M. Wolskiej	216
Sonety, p. M. Pawlikowskiego	265
Do Króla, p. M. Wolską	280
Młodość, p. M. Pawlikowskiego	282
Z ksiąg Starego Zakonu, p. F. Faleńskiego	344
Z poem. „Noc majowa”, p. S. Bąkowskiego	406

	Str.		Str.
TEATR			
przez Z. Wasilewskiego.		✓ Pierrot nieznany. — Jellenta nagrodzona . . .	111
Bal w obłokach	45	✓ Bobrzyński - niepodległościowiec	127
Melodramat	126	✓ Renaissance czy ryszok. — Warszawa czy Warszawa	143
B. Shaw: Związek niedobry	158	✓ Szwindle wszów uskrzydłych	159
Dom kobiet	206	✓ Golizna mocarstwowa	175
Legjon Wyspiańskiego	254	✓ Podejście	191
Znowu G. B. Shaw	269	✓ Owacyjne załgwanie się	207
przez Zastępcę:		✓ Kapelusz Gesslera. — Pytłasiński. — Handel-smann się krząta. — Psychopatologia	223
Rywale	46	✓ Komiwojażer dychtatury	239
Wilki w nocy	62	✓ A co tam z tą akademią?	255
Z Teatru Małego	254	Bandrowski o Bndurskim	271
SZTUKI PLASTYCZNE		✓ Nagroda warszawska. — Oleandrus	287
przez Stanisława Pieńkowskiego		✓ Literatura a dychtatura	303
O salon doroczny	13	✓ Nawrócenie Menckena	319
Kąty warszawskie	29	✓ Przepępy i przestępczość	335
Literackość w malarstwie	44	✓ Lavn-Pennis Meeting w czerwcu. — „Michalki“ w Pradze	351
Signa temporis	61	✓ Belfry o Weronie	383
Socjalizacja sztuki	77	✓ Do przemyslenia przemyslanom	399
Syntezy	93	✓ „Surm“	399
Metabolicznie	109	✓ Nieco... reminiscencyj — Przepropagandzili	411
Lutowy pokaz zachęty	125	NEKROLOGI	
O metodzie i słownictwie	141	✓ Kazimierz Bartoszewicz, p. Z. W.	75
Fizjologia malarstwa	173	✓ Jan Bronisław Richter	158
Bez serc, bez ducha	189	✓ Jan Ptaśnik	158
Metafizyka sztuki	204	✓ Wspomnienie o J. B. Richterze, p. M. Piszczkowskiego	222
Sine ira	220	✓ Zygmunt Różycki	238
Z Zachęty	237	✓ Franciszek Rawita-Gawroński, p. W.	270
Radość życia	253	✓ Władysław Orkan, p. W.	318
W krolestwie barw	286	✓ Ks. bp. Arkadiusz Lisiecki	318
Monografie artystyczne	301	✓ Feliks Chwalibóg	350
Abecadło urbanistyki	317	✓ Marcin Ernst p. Z. W.	382
Wystawa sztuki austriackiej	333	✓ Jan Stanisław Lewiński	382
Trzy sfery	344	✓ Maryla Wolska	409
Osobliwość Warszawy	381	VARIA	
Wystawy	398	✓ List do redakcji, p. A. Nowaczyńskiego	14
Z grodownictwa Warszawy	409	✓ Sentencje i paradoksy, p. F. Chwaliboga	168
OFENSYWA		✓ Hołd obrońcy honoru i ojczyzny	314
przez Adolfa Nowaczyńskiego		NA MARGINESIE	
„Przedświt“ czy ryszok	15	w każdym numerze	
Kulty, blagi i plajty	31	PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY	
Upadłość. — Także radosna twórczość	47	✓ Z życia naukowego i literackiego	} w każdym numerze
Journaille i klerki	63	✓ Ruch wydawniczy	
Ratujcie kino	89	✓ Literatura zagranicą	
W obronie plagjowania. — Archiwum niedawnej przeszłości	95	✓ Nowe książki	